

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/89/2014
Identifikačné číslo spisu:	3013200267
Dátum vydania rozhodnutia:	13.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3013200267.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa J. S., trvalé bytom W., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX zo dňa 7. januára 2013 o priznaní invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/97/2013-51 zo dňa 3. apríla 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/97/2013-51 zo dňa 3. apríla 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX zo dňa 7. januára 2013 a rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 3. apríla 2013 a odporkyni nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX zo dňa 7. januára 2013 priznala navrhovateľovi podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov invalidný dôchodok dňom 21.12.2012 v sume 240,60 eur mesačne a od 01.01.2012 zvýšený na sumu 246,50 eur, pretože podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Prievidza je navrhovateľ invalidný z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 55 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V priebehu konania odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 3. apríla 2013 zvýšila navrhovateľovi od 21. decembra 2012 invalidný dôchodok na sumu 245,30 Eur mesačne. Navrhovateľ s rozhodnutím odporkyne nesúhlasil, nakoľko od vzniku živnostenského oprávnenia pre podnikateľa dňom 19. júla 2004 nepretržite vykonával práce v lesnom hospodárstve ako pilčík a s poukazom na hlásenie choroby z povolania o priznaní choroby z povolania č. 293/12 zo dňa 17. mája 2012 mu odporkyňa mala priznať úrazovú rentu. Okrem toho za najzávažnejšie ochorenie považuje postihnutie horných končatín, s následnou možnosťou zmeny klasifikácie hlavnej choroby napr. podľa kap. IX., odd. G, pol. 3.7, písm. d.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne i konanie, ktoré mu predchádzalo v súlade s ustanovením § 250l ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia boli vydané v súlade so zákonom, preto ich podľa § 250q ods. 2 O.s.p. ako zákonné a vecne správne potvrdil. Z obsahu spisu zistil, že na základe žiadosti navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku zo dňa 28.11.2012 posudzoval jeho zdravotný stav posudkový lekár sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne v Prievidzi dňa 28.11.2012 a po podaní opravného prostriedku opätovne dňa 11.03.2013. Obaja posudkoví lekári dospeli k zhodnému záveru o miere poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 55 %. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil posudkový lekár choroby podporného a pohybového aparátu, postihnutie končatín - stavy po vykonanej endoprotéze bedrového kĺbu, jednostranná (totálna) endoprotéza s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách podľa prílohy 4, kapitoly XV, oddiel G., položka 44 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. na 45 %, zvýšenú o 10% za iné zdravotné postihnutie (Choroby podporného a pohybového aparátu - nervové poškodenie n. mediánu dolná časť podľa kapitoly XV, oddiel G, pol. 29, ods. 9 citovaného zákona). Pretože navrhovateľ trval na podanom opravnom prostriedku, bol jeho zdravotný stav posúdený aj posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Trenčíne, ktorý po zhodnotení všetkých lekárskeho nálezu založených v zdravotnej dokumentácii navrhovateľa zotrval na 55 % miere poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Krajský súd dospel k presvedčeniu, že záver o poklese pracovnej schopnosti navrhovateľa prijali posudkoví lekári na podklade relevantných odborných lekárskeho nálezu, ktoré zobrali do úvahy komplexne a bez rozporov. Ich posudkové stanovisko bolo dostatočne a presvedčivo zdôvodnené. Navrhovateľ nedoložil nové lekárske správy takého charakteru, z ktorých by sa dal jednoznačne vyvodit' iný posudkový záver. K žiadosti navrhovateľa, aby mu bola priznaná úrazová renta súd uviedol, že predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne o priznaní invalidného dôchodku na základe jeho žiadosti z 28.11.2012 o priznanie invalidného dôchodku (nie o priznanie úrazovej renty).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že odporkyni ich náhradu nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, pretože sa nestotožňuje so záverom posudkových lekárov sociálneho poistenia, že jeho rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú choroby podporného a pohybového aparátu. Zo správy Kliniky pracovného lekárstva a toxikológie Univerzitnej nemocnice Martin vyplýva, že trpí profesionálnou chorobou z vibrácií, kde podľa klinických nálezu ide o vasoneurózu horných končatín v štádiu vasoparalytickom, t. j. ťažký stupeň poškodenia ciev s trvalou cyanózou, kostnými zmenami, artrotickými zmenami na lakt'ovom zhybe, osteoartrotickými zmenami na drobných zhyboch rúk. Podľa jeho názoru má byť toto ochorenie rozhodujúcim zdravotným postihnutím a má byť hodnotené podľa kap. XV, odd. A - Artropathie a iné choroby kĺbov písm. c) s mierou poklesu schopnosti zárobkovej činnosti 60-80 %. Dátum prvého zistenia choroby z povolania je 15.12.2011, teda v čase rozhodovania odporcu už existovalo a posudková komisia sa mala dôkladne zaoberať stupňom jeho závažnosti. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že vec vráti odporkyni na nové konanie a rozhodnutie. K odvolaniu nepripojil žiadnu novú lekársku správu.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že odvolacie dôvody nepovažuje za opodstatnené. Navrhovateľ neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj inou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Závery napadnutého rozhodnutia považuje za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, preto navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa §219 OSP ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení).

Z obsahu odvolania navrhovateľa vyplýva, že odvolanie smeruje proti správnosti určenej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Namieta záver posudkových lekárov sociálneho poistenia, ktorí za rozhodujúce zdravotné postihnutie určili totálnu endoprotézu pravej koxy - kapitola XV, G, 44.1 prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 45 % (z rozmedzia 35-45 %), zvýšenú o 10 % za ostatné zdravotné postihnutia.

Posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho zabezpečenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak pre účely správneho, ako aj na účely súdneho konania. Miera poklesu schopnosti sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nescítavajú (§ 71 ods. 6, 7 zákona o sociálnom poistení).

Z posudkového spisu odporkyne vyplýva, že podkladom pre stanovenie sumy invalidného dôchodku podľa § 73 ods. 2 zákona o sociálnom poistení z dôvodu invalidity navrhovateľa na základe jeho žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 28. novembra 2012 bola lekárska správa posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza zo dňa 24.11.2012. Výsledkom posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa bolo uznanie invalidným s tým, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím odôvodňujúcim invaliditu je zdravotné postihnutie zaradené do Kapitoly XV, choroby pohybového systému, Oddielu G, položka 44.1 - stavy po vykonanej endoprotéze bedrového, kolenného kĺbu, jednostranná (totálna) endoprotéza s určením miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % (čo je horná hranica zdaného percentuálneho rozpätia), s navýšením MPSVZČ v zmysle § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z. o 10 % za iné zdravotné postihnutia - nervové poškodenie n. mediánus dolná časť. Dátum vzniku invalidity bol určený na 28.11.2012.

Na základe podaného opravného prostriedku došlo k opätovnému posúdeniu zdravotného stavu navrhovateľa posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne - ústredie, vysunuté pracovisko v Trenčíne dňa 03.04.2013, ktorý sa na základe objektívneho vyšetrenia a navrhovateľom predložených lekárskeho správ stotožnil v celom rozsahu so záverom predchádzajúceho posúdenia, že zdravotný stav menovaného spĺňa posudkové kritériá na uznanie invalidity s MPSVZČ 55 % od

28.11.2012. Posudkový lekár sa zaoberal aj požiadavkou navrhovateľa na zmenu rozhodujúceho zdravotného postihnutia, pričom v správe k tomu uviedol, že „má tiež zistenú chorobu z povolania - chorobu z vibrácií, ktorá sa na HK prejavuje ľahkou osteoartrózou, v ramenných kĺboch ľahkým obmedzením funkcie, entezopatiou a hlavne vazodiskínézou (synonymum Raynaudova choroba). Neurológ ju označil v roku 2011 ako incipientnú, odvtedy na kontrolnom vyšetrení nebol, neprebiehajú ani iné vyšetrenia a neprebíha ani liečba tohto ochorenia. Klinicky nie sú prítomné na koži rúk trofické zmeny z tohto ochorenia, preto v žiadnom prípade nemožno ochorenie označiť ako veľmi ťažké, tak ako ho definuje navrhovateľ v svojom odvolaní, nesprávne označenom ako kapitola IX, G, 3.7.d.“

Na dožiadanie krajského súdu o doplnenie posudku vo veci opravného prostriedku navrhovateľa z dôvodu nesúhlasu s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol jeho zdravotný stav znova posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne - ústredie, vysunuté pracovisko v Trenčíne dňa 21.11.2013, ktorého sa navrhovateľ nezúčastnil s tým, že nemá žiadne nové odborné vyšetrenia a žiadal vypracovať kontrolný posudok v neprítomnosti. Posudkový lekár zotrval na predchádzajúcom závere a k opakovanej požiadavke navrhovateľa na prehodnotenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia v správe uviedol, že „u navrhovateľa bola zistená choroba z povolania - choroba z vibrácií, kde v konkrétnom neurologickom vyšetrení zo dňa 13.05.2011 je predmetná vazoneuróza označená ako incipientná, pri kontrolnom EMG zo dňa 17.05.2011 vyšetrenie poukazuje len na možný obraz vazoneurózy. Z uvedeného vyplýva, že sa nejedná o najťažší stupeň ochorenia, zodpovedajúci položke 3.7.d. Nie sú doložené žiadne záznamy o prebiehajúcej liečbe tohto ochorenia. Toto ochorenie sa nevyskytuje ani v prepúšťacej správe z ortopédie zo dňa 29.08.2012, nie je tiež uvedené v správe z kúpeľnej liečby zo dňa 28.10.2012, ani na kontrolnom EMG zo dňa 23.02.2012 a ďalších. Preto nemáme žiadne podklady pre uznanie najťažšieho stupňa tohto ochorenia ako žiada navrhovateľ.“

O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkových lekárov sociálnej poisťovne odvolací súd nemal dôvod pochybovať a predložené lekárske správy, okrem toho, že boli v záveroch zhodné, nevykazovali rozpory. Určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zodpovedá maximálnej možnej výške vzhľadom na ustálené zdravotné postihnutie zaradené do kap. XV, odd. G, 44.1 prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z.. Navrhovateľ síce aj v odvolaní vyslovil nespokojnosť s určenou percentuálnou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a domáhal sa prehodnotenia posúdenia zdravotného stavu, čo však odvolací súd nemohol akceptovať, keďže ide o požiadavku, uplatnenú už v opravnom prostriedku, ktorou sa posudkoví lekári zaoberali a presvedčivo vysvetlili, prečo jej nemožno vyhovieť.

Žiada sa ešte poznamenať, že z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ už dovŕšil dôchodkový vek a od 25.09.2014 je mu vyplácaný starobný dôchodok v sume 458,60 €, preto mu bol od 06.04.2015 odňatý invalidný dôchodok.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutia odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.